

NCC Industry Oy, maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Porvoo, Tolkkisenranta, vaihe 2 / lausunto Porvoon kaupungin lupa- ja valvontalautakunnalle

Ympäristöterveysjaosto 19.09.2024 § 78
1943/11.05.02.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

NCC Industry Oy on toimittanut Porvoon kaupungin lupa- ja valvontalautakunnalle maa-ainelain (555/1981) 4 §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen koskien kalliokiviainesten ottoa sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) 39 §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen koskien kiviainesten louhintaa ja murskausta kiinteistöllä Tolkkistenranta RN:o 638-469-20-121. Lupahakemukset koskevat uutta toimintaa (vaihe 2). Lisäksi NCC Industry Oy on jättänyt ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 §:n mukaisen hakemuksen toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Asian dnro on 426/11.01.01/2024.

Hakemusasiakirjat ovat luettavissa Porvoon kaupungin internetsivuilla kohdassa ”Kuulutukset ja lakisääteiset ilmoitukset (6.9.asti) sekä Porvoon kaupungin palvelupiste Kompassissa, osoite Rihkamatori B, 1.krs, 06100 Porvoo. Lausunto pyydetään toimittamaan ensisijaisesti Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen sähköpostiosoitteeseen ymparistonsuojelu@porvoo.fi. Lausunto tulee antaa 30.9.2024 mennessä.

NCC Industry Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kiinteistöllä Tolkkistenranta (638-469-20-121) sijaitsevalle ottamisalueelle (vaihe 2) Mustijoen kylässä, Porvoon kaupungissa, maa-ainesten ottoa ja kallion louhintaa sekä murskausta varten. Otettavan kalliokiviaineksen määrä on yhteensä 664 000 m³ ktr. Vuosittainen louhintamäärä on keskimäärin 150 000 m³ ktr, mutta kuitenkin enintään 190 000 m³ ktr. Louhetta murskataan keskimäärin 397 500 t vuodessa, mutta enintään kuitenkin 503 500 t. Alin ottotaso on +8–+ 9 (N2000). Ottamistoiminta on alueen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukaista ja ennakoi alueen tulevaa käyttöä teollisuus- ja varastoalueena.

Luvan hakijalla on alueella käynnissä vastaavaa louhinta- ja murskaustoimintaa, kiinteistön pohjoispuolisella alueella (vaihe 1.), missä toiminta on käynnistynyt vuonna 2022. Tälle alueelle Porvoon kaupunki on myöntänyt maa-aines- ja ympäristöluvan 27.8.2019 (Rakennus- ja ympäristölautakunta §91). Lupapäätös on myönnetty 15 vuodeksi (voimassa 4.9.2034 saakka). Lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi 16.12.2021 Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä dnro 51/1/21. Ennen yhteislupapäätöstä hankkeessa on arvioitu YVA-menettelyn tarpeellisuutta. Uudenmaan ELY-keskus on

antanut päätöksensä 20.12.2018 (UUELY/4439/2018), jonka mukaisesti hankkeeseen ei ole sovellettu YVA-menettelyä. Louhinta käynnistyy vaiheella 2 vasta, kun nykyisen luvan louhinta on päättynyt, joten uusia yhteisvaikutuksia ei synny.

Toiminta-ajat

Toimintaa harjoitetaan kysynnän mukaan arkisin. Murskaus on jaksottaista: vuodessa on noin 2–4 jaksoa, jotka kestävät kerrallaan 1–3 kk. Toimintaa on läpi vuoden pois lukien louhinnan ja murskauksen kesätauko, joka pidetään 15.5.–31.7. Porausta tehdään ma–to klo 7–18 välillä ja pe 7–17. Räjähdykset toteutetaan ma–to klo 8–18 välisellä ajalla ja pe 8–17. Rikotusta tehdään ma–to klo 8–18 ja pe 8–17 välisellä ajalla. Murskausta suoritetaan ma–to klo 7–20 ja pe 7–17 välisellä ajalla. Kuormaus ja kuljetus tapahtuu ma-pe klo 7–21. Kuormaamista ja kuljetusta voidaan tehdä satunnaisesti lauantaisin klo 7–17 välisellä ajalla. Toimintaa ei ole arkipyhinä.

Lupaa haetaan 15 vuodeksi (mukana myös nykyinen toimintavaihe 1.). Samalla haetaan maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloituslupaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ehkäistään noudattamalla toiminnassa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettuja määräyksiä sekä soveltamalla toimintaan alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menettelyjä, joita on kuvattu hakemuksessa perustuen Suomen ympäristökeskuksen oppaaseen Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa (25/2010) sekä sen soveltamisoppaaseen, ympäristöministeriön julkaisu Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön (2023:30).

Melu

Toiminta-alueella melua syntyy kallion porauksesta, räjäytyksistä, louheen rikotuksesta ja murskauksesta, valmiin tuotteen kuormauksesta sekä liikenteestä. Toiminnasta aiheutuvaa melua estetään leviämistä ympäristöön ennen kaikkea toimintojen sijoittelulla alueelle. Louhinnassa poravaunu sijoittuu otto-rintauksen päälle, josta melu pääsee melko vapaasti leviämään ympäristöön. Ylisuuren louheen rikotus hydraulisella iskuvasaralla ja murskauslaitos sijoittuvat louhoksen pohjalle ja louhoksen reunat rajoittavat melun leviämistä. Louhintaräjähdykset aiheuttavat ilmanpaineaallon, joka on aistittavissa meluna, paineheittona sekä tärinä. Louheen myyntikuljetukset ja ylijäämämaiden tuonti aiheuttavat raskaan liikenteen kuljetuksia Treksiläntielle ja Tolkkistentielle. Liikenteen melu- ja tärinävaikutukset rajoittuvat ainoastaan ajoreitin läheisyyteen. Kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaus on toimintajaksoittain päiväaikaan tapahtuvaa toimintaa, joten yöaikaan toiminnasta ei aiheudu melua. Louhinnasta pidetään lisäksi kesätauko, joten asukkaiden pääasiallisina loma-aikoina ei esiinny meluhaittoja.

Alueelle on tehty meluselvitys sekä melumittaus alueen nykyistä toimintaa koskien vuonna 2022. Melumittaus suoritettiin voimassa olevan lupapäätöksen mukaisesti kahdessa lähimmässä häiriintyvässä kohteessa (Syvänteentie ja Koitsaarentie). Mittaustulosten perusteella ulkomelu ei ylittänyt Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 ohjearvoja kyseisissä mittauspisteissä käynnissä olleen toiminnan aikana. Aistinvaraisesti havainnoiden työmaan aiheuttama melu ei ollut myöskään kapeakaistaista eikä impulssimaista. Mitatuilla melutasoilla ei ole hakijan mukaan vaikutusta ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen työmaan ympäristössä. Kun huomioidaan lisäksi louhinnan siirtyminen edelleen kauemmas häiriintyvistä kohteista, ei meluhaittoja tai melutasojen ylityksiä oleteta syntyvän.

Pöly

Pölyä muodostuu porauksesta, räjäytyksistä, rikotuksesta ja murskauksesta, kiviaineksen kuormauksesta sekä alueen liikenteestä. Pölyä torjutaan ennen kaikkea toimintojen sijoittelulla alueelle. Muodostuvien pienhiukkasten vähentämiseksi alueelle tuotava porausvaunu varustetaan pölynkeräyslaitteella tai käytetään vaihtoehtoisesti muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Murskauslaitteisto sijoitetaan mahdollisimman matalaan kohtaan alueella otto- ja purkauksen, meluvallin sekä varastokasojen suojaan. Murskauslaitteiston pölyävimmät kohdat, kuten kuljetin, murskaimet ja seulat koteloidaan tarvittaessa. Lisäksi murskausprosessia kastellaan tarvittaessa. Kiviaineksen putoamiskorkeus kuljetinhihnalta asetetaan mahdollisimman pieneksi, jotta murskatun kiviaineksen pölyäminen vähenisi. Alueelle johtavaa tietä kastellaan tarvittaessa, mikäli pölyämistä muodostuu runsaasti.

Alueelle on tehty pölymittaus alueen nykyistä toimintaa koskien vuonna 2022. Hengitettävien hiukkasten pitoisuutta mitattiin lähimmän elintarvikkeiden (Paulig Oy) tuotantolaitoksen sekä lähimmän pölylle altistuvan asuinkiinteistön (Syvänteentie) piha-alueilla voimassa olevan lupapäätöksen mukaisesti. Tehtyjen mittausten perusteella pölypitoisuudet eivät ylittäneet valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 ilmanlaadusta määrättyjä vuorokausi- ja vuosipitoisuuksia. Toiminnalla ei ole hakijan mukaan vaikutusta ilmanlaatuun, terveyteen ja viihtyvyyteen eikä elintarvikkeiden tuotantolaitoksen toimintaan. Kun huomioidaan lisäksi louhinnan siirtyminen edelleen kauemmas häiriintyvistä kohteista, ei pölypäästöjen ylityksiä oleteta syntyvän.

Tärinä

Räjäytyksistä aiheutuu satunnaisesti lyhytaikaista tärinää. Räjäytyksistä syntyvää tärinää pyritään vaimentamaan räjäytystöiden huolellisella suunnittelulla. Räjähdysainemäärät mitoitetaan kallioperän ominaisuuksien sekä räjäytettävän kuutiomäärän mukaisesti ja panostus tehdään niin, että tärinän eteneminen maaperässä on mahdollisimman vähäistä. Räjäytystöiden suunnittelun ja toteutuksen tekee aina räjäytystöihin erikoistunut ja pätevyysvaatimukset täyttävä asiantuntija. Heikkoa

tärinää voi aiheutua myös murskaimen, liikkuvien työkoneiden sekä raskaan liikenteen ajotien varrelle.

Alueelle on tehty tärinämittaus alueen nykyistä toimintaa koskien vuonna 2022. Tärinämittauksessa otettiin huomioon kohteeseen laadittu louhinnan riskianalyysi, louhinnassa normaalisti käytettävät räjähdysainemäärät, louhintatapa sekä kokemukset aikaisemmista, vastaavista louhintakohteista. Tärinää mitattiin neljässä eri mittauspisteessä. Tehtyjen tärinämittausten perusteella määritetyt RIL 253-2010 Rakentamisen aiheuttamat tärinät -ohjeen mukaiset tärinän raja-arvot eivät ylittyneet mittauksessa. Tärinää on mitattu kyseisissä mittauspisteissä myös vuonna 2023. Vuoden 2023 tärinämittauksessa oli mukana myös asuinrakennus Koitsaarentiellä, jossa mitattiin rakennukseen kohdistuvaa tärinää sekä ilmanpaineiskua. Vuoden 2023 mittaustuloksissa ei todettu ohjearvojen ylityksiä. Lupahakemusta koskien on laadittu louhinnan riskianalyysi. Niissä selvitysalueella olevissa rakennuksissa ja rakenteissa, joita ei ole aiemmin tutkittu tehdään kiinteistökatselmukset ennen louhintatöiden alkua. Toiminnan käynnistyttyä tärinää mitataan samoissa mittauspisteissä kuin vuonna 2022.

Käytettävät polttoaineet

Kaikki ympäristölle haitalliset polttoaineet varastoidaan asianmukaisesti tukitoiminta-alueella tiiviillä alustalla. Uudelle lupahakemusta koskevalle ottamisalueelle ei ole tarpeen perustaa uutta tukitoiminta-aluetta vaan käytetään alueen nykyistä tukitoiminta-aluetta. Polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Säiliöiden laitteisto pidetään vaatimustenmukaisessa kunnossa siten, että maaperään ei pääse valumaan öljyä tankkauksen yhteydessä. Vaaralliset kemikaalit (öljyt, liuottimet, voiteluaineiden pienerät) säilytetään tukitoiminta-alueella tiiviillä alustalla valuma-altaissa. Öljytuotteita varastoidaan alueella vain käytössä olevan kaluston tarpeiden mukaan.

Alueen sijainti ja ympäristö

Alue sijaitsee Tolkkisissa (Tolkislandet), Porvoon kaupungin keskustasta noin 8 km lounaaseen. Lähimmät asunnot sijaitsevat ottamisalueen koillispuolella Augustinrannassa, Tolkkistentien itäpuolella, lähimmillään noin 750 m etäisyydellä. Lähimmät loma-asunnot ovat etelässä Härskesholmenin saarella ja luoteessa Getholmenin saarella, molemmat noin 700 m päässä. Muita loma-asuntoja sijaitsee länsipuolella olevassa Ilvardenin saarella yli kilometrin päässä. Naapurikiinteistöllä (638-469-20-1) loma-asunnoksi merkitty rakennus on Porvoon kaupungin ilmoituksen mukaan purkukuntoinen, eikä sitä aiota ottaa käyttöön.

Läheisyydessä ei sijaitse erityisen herkästi häiriintyviä kohteita kuten kouluja, päiväkoteja tai hoitolaitoksia. Lähin koulu sijaitsee noin 1,7 km päässä Tolkkisten taajamassa. Lähin Natura-alue Emäsalon suot sijaitsee noin 1,7 km päässä ottamisalueen eteläpuolella.

Ottamisalueella ei ole erityisiä luontoarvoja eikä uhanalaisia tai suojelullisesti huomionarvoisia kasvi- tai eläinlajeja. Porvoon

keskeisten alueiden osayleiskaavan uudistamistyön yhteydessä laaditun luontoselvityksen (30.8.2022) mukaan ottamisaluetta lähimpinä luontoarvoja omaavina kohteina ovat seudullisesti arvokkaat luontokohteet Tolkislandetin metsä ja Koddervikenin ranta-alue sekä paikallisesti arvokas luontokohde Hästön metsäalue.

Ottamisalue ei sijaitse veden hankintaa varten tärkeäksi tai muuhun vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi luokitellulla pohjavesialueella eikä alueella tai sen läheisyydessä ole talousvesikaivoja. Lähimmät pohjavesialueet ovat Porvoon (0161251 A) ja Mickelsbölen (0161307) vedenhankintaan varten tärkeät pohjavesialueet. Etäisyyttä Porvoon pohjavesialueeseen on noin 7 km ja Mickelsböleen noin 5,5 km. Ottamisalueella kerrostuu pohjavettä maaperässä oleviin vettä johtaviin maakerroksiin ja kallioperän ruhjeisiin. Ottamisalueella ei arvioida olevan merkittäviä ruhjeita tai siirroksia, joissa esiintyisi suuria määriä pohjavettä.

Pohjaveden seuranta toteutetaan voimassa olevan yhteislupapäätöksen mukaisesti kalliopohjavesiputkesta (PV02), joka on asennettu maaliskuussa 2022 sekä maapohjavesiputkesta (PV1), joka on asennettu vuonna 2005. Pohjavesi virtaa nykytilanteessa tulevalta louhittavalta alueelta maaston muotojen mukaisesti maapohjavesiputken alueelle.

Nykyisellä louhinta-alueella syntyvät hulevedet ohjataan lohkolle 1 olevaan väliaikaiseen laskeutusaltaaseen, josta vedet pumpataan meluvallin läpi kulkevaa putkea pitkin kosteikkoalueen ojaan ja edelleen Tolkkistentien rumpuun (1000B), josta virtausreitti jatkuu mereen Emäsalonselälle asti. Louhinta-alueen länsipuolella hulevedet virtaavat pintavaluntana suoraan mereen. Väliaikainen laskeutusallas on käytössä siihen asti, kunnes varsinainen laskeutusallas pystytään rakentamaan ja ottamaan käyttöön. Tämä on ajankohtaista, kun louhinta vapauttaa kallistukset varsinaisen laskeutusaltaan suuntaan. Käytännössä siis, kun louhinta ja louhinnan rintausta siirtyy lohkolle 2.

Pintavesitarkkailua toteutetaan kahdesta näytepisteestä, joista toinen sijaitsee välittömästi laskeutusaltaan alapuolella ja toinen laskeutusaltaan laskuojassa, Tolkkistentien länsipuolella. Pintavesinäytteet on otettu ensimmäisen kerran keväällä vuonna 2022 ennen NCC Industry Oy:n toiminnan käynnistymistä alueella. Pintavesinäytteet otetaan tarkkailuohjelman mukaisesti kaksi kertaa vuodessa keväisin ja syksyisin.

Voimassa olevan lupapäätöksen mukaisesti murskauslaitteisto tulee sijoittaa siten, että laitteiston etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Häiriölle alttiina kohteina on pidettävä myös elintarvikkeiden varastointiin ja valmistukseen käytettäviä rakennuksia. Alueella sijaitsevien lähimpien häiriintyvien kohteiden, Paulig Oy:n kahvivaraston ja -paahtimon (kiinteistö 638-35-3800-8) sekä Tolkkisten kiinteistökehitys Oy:n elintarvikkeiden varasto- ja käsittelyhallin

(kiinteistö 638-469-19-1) etäisyys murskauslaitteistosta tulee kasvamaan siirryttäessä louhintavaiheeseen 2. Porvoon kaupungilta saadun tiedon (viranomaisneuvottelu 25.9.2023) mukaan Tolkkisten kiinteistökehityksen hallissa ei harjoiteta elintarvikkeiden varastointia vaan se on käytössä muuta yritystoimintaa varten.

Louhinta tulee siirtymään nykyistä lähemmäs ottamisalueen eteläpuolella sijaitsevaa Fingrid Oyj:n varavoimalaitosta (638-469-20-105). Ottamisalueen raja tulee olemaan 30 m päässä Fingridin kiinteistön rajasta. Ottamisalueen eteläosaan rakennetaan kuorittavista pintamaista meluvalli. Alueen itäpuolella kulkeviin voimajohtoihin (110 kV) nähden louhintaan jätetään vaadittava turvaetäisyys 23 m voimalinjan keskiviivasta. Louhinnan osalta on laadittu riskianalyysi keväällä 2023. Riskianalyysi kattaa 500 m säteen tulevasta työmaa-alueesta.

Liikennöinti alueelle tapahtuu Porvoon moottoritietä (valtatie 7) Treksiläntielle ja sieltä edelleen Tolkkistentien ja Merilinjan kautta. Vaiheen 2. ottamisalueelle kuljetaan nykyisen louhinta-alueen kautta.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Toiminnasta ei saa aiheutua lähimmälle asutukselle melun tai pölyn takia terveys- tai viihtyvyyshaittaa.

Toiminta ei saa ylittää Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melun ohjearvoja lähiasuintalojen piha-alueilla ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Myös meluohjearvot alittavat melutasot saattavat aiheuttaa viihtyvyyshaittaa.

Pölyä ei saa kulkeutua haitallisessa määrin lähimpien asuinkiinteistöjen eikä loma-asuntojen piha-alueille. Pölynsidontakemikaaleja tulee välttää pölyntorjunnassa, jotta pohjaveden saastumisriski on mahdollisimman vähäinen.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.